

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

2020 йил — ИЛМ, МАЪРИФАТ ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: info@xs.uz

2020 йил 9 июль, № 144 (7646)

Пайшанба

Сайтнинг ўқиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

Шавкат МИРЗИЁЕВ: БУНДАЙ ХАТАРЛИ ОФАТГА АСЛО БЕПАРВО ҚАРАБ БЎЛМАЙДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 8 июль куни ўтказилган видеоселектор йиғилиши аввалида коронавирус инфециясига қарши кураш доирасида мамлакатимизда амалга оширилаётган ишларга алоҳида тўхталди. Давлатимиз раҳбари, жумладан, шундай деди:

— Барчамиз гувоҳи бўлиб турибмиз, афсуски, бутун дунёда коронавирус пандемияси давом этмоқда. Қатор мамлакатларда касалликнинг иккинчи тўлкини бошланаётгани барчамизда жиддий хавотир уйғотмоқда.

Бугунги ҳолат шуни кўрсатмоқдаки, ушбу инфекцияга қарши курашда қандайдир «сеҳрли рецетплар» ҳали йўқ.

Жаҳон ҳамжамияти, дунёдаги энг йирик илмий марказлар, энг кучли олимлар бу офатга даво топиш учун қаттиқ изланмоқда. Ва бундай тадқиқотлар тез орада ўзининг ижобий натижасини беради, деб умид қиламиз.

Тиббиёт ва санитария-эпидемиология ходимларининг касб малакаси ва жасорати, ҳуқуқ-тартибот идоралари хо-

димларининг фидойилиги, шунингдек, карантин давридаги қатъий интизом мамлакатимизда эпидемиологик вазиятни нисбатан барқарор сақлаш имконини бермоқда.

Лекин бу хотиржамликка берилиш, масалага енгил-елпи қараш учун асос бўлмағлиги керак. Чунки июль ойининг биринчи ҳафтасида беморлар сони 2 минг 167 нафарга кўпайган. Шундан 1 минг 267 та (58%) ҳолат аҳоли орасида аниқланган.

Бу карантин давридаги энг юқори кўрсаткичдир. Афсуски, беморлар орасида ўлим сони ҳам ортиб бормоқда. Бу барчамизни жиддий ташвишга солиши шарт.

Биз мамлакатимизда коронавирус аниқланган кундан бошлаб қайта-қайта таъкидлаб

келмоқдамиз: бу жуда мураккаб синов ва оғир кураш бўлади.

Бу курашда кўп нарса ўзимизга, ақл билан ҳаракатимизга, сабр-тоқатимизга темир интизом билан, қатъий ва хис-ликда иш кўришимизга боғлиқ.

Лекин, минг афсуски, аҳоли ўртасида кўпчилик мана шу талабларга тўла амал қилмапти. Айниқса, тиббий никоҳ тақмаслик ёки уни номига тақиб, санитария-гигиена қоидаларини бузиш, ўзаро қўл бериб кўришиш, ижтимоий масофани сақлаш, заруратсиз оилавий тадбирларни ўтказиш ҳолатлари кун сайин кўпаймоқда.

Жойларда «яшил», «сарик» ва «қизил» ҳудуд тамойили тўлиқ ишланмапти.

Биз бу борада аҳволни ўзгартириш учун аввало жамоатчилик назоратини кучайтиришимиз керак.

Юзага келган вазиятни ҳисобга олиб, Республика комиссияси вилоят, шаҳар, туманлар ҳокимлари ҳамда сектор раҳбарлари билан бирга пандемияни жилавлан бўйича барча чораларни кўриши шарт.

Тегишли раҳбарлар ўзига бириктирилган ҳар бир вилоят кесимида аҳолининг белгиланган чекловларга қатъий амал қилиши ва карантин талаблари бажарилиши устидан, жойига чиққан ҳолда назорат ўрнатсин.

Албатта, биз кўшни давлатларда маълум сабабларга кўра қолиб кетган Ўзбекистон фуқароларини мамлакатимизга қайтариш бўйича ҳам тегишли чора-тадбирларни кўрамиз.

Бироқ юртдошларимизга мурожаат қилиб яна бир бор таъкидламоқчиман: бутун дунёда минг-минглаб одамларнинг ўлимига сабаб бўлаётган бундай хатарли офатга асло бепарво ва енгил қараб бўлмайди.

Касалликнинг бирор-бир кичик белгисини ўзингизда сездингизми, дарҳол шифокорга мурожаат қилинг. Ўзингизча уйда даволан-

манг. Бу оғир оқибатларга олиб келиши ва ниҳоят, ўлим билан туғатиш мумкин.

Ўзингизга ва оила аъзоларингизга нисбатан бепарво ва бепарқ бўлманг!

Халқимиз, оиламиз ва фарзандларимиз саломатлиги ва ҳаёти биз учун энг улғу бойлик экан, бу ўта муҳим масалада бепарқ бўлиб, карантин талабларини бузишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Буни ҳеч ким, аввало, барча раҳбар ва мутасаддилар ҳеч қачон унутмаслиги шарт.

Бугунги мураккаб вазиятда барчамиз «Ўз соғлигингни, ўз болангни, ўз оилангни ўзингиз асра!» деган широрга амал қилиб яшашимиз шарт.

Айни вақтда ҳаётимизни нормал изга солиш, иқтисодиётимизни тиклаш учун пандемия шароитида яшаш ва меҳнат қилишга ўрганишимиз, барча эҳтиёт чораларини кўрган ҳолда, бу борада бошлаган ишларимизни темир интизом билан давом эттиришимиз керак.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ов қилиш ва овчилик ҳўжалиги тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2020 йил 19 майда қабул қилинган
Сенат томонидан 2020 йил 19 июнда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонуннинг мақсади ов қилиш ва овчилик ҳўжалиги соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Ов қилиш ва овчилик ҳўжалиги тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Ов қилиш ва овчилик ҳўжалиги тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.
Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг ов қилиш ва овчилик ҳўжалиги тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Ов қилиш

Табий эркинлик ҳолатида яшаётган ёввойи ҳайвонларни (уларнинг яшаш фаолияти маҳсулотларини) тутиш мақсадида уларни излаш, уларнинг изига тушиш ва уларни таъқиб қилиш, тутишга уриниш ёки тутиш (отиш, тутиб олиш) ов қилишдир.
Қўйдағилар ов қилишга тенглаштирилади:
ғилофи ечиб қўйилган ҳолатдаги (йирилган тарздаги) ов қуроли ва ов қуролларнинг бошқа турлари ёки ов маҳсулоти билан ов қилиш жойлари ҳудудда бўлиш;
шахсларнинг ғилофи ечиб қўйилган ҳолатдаги (йирилган тарздаги) ов қуроли билан, ов маҳсулотининг қўлга киритилганлиги қонунийлигини тасдиқловчи ҳужжатларсиз (овчилик гувоҳномасисиз, ёввойи ҳайвонларни тутишга доир руҳантомасис, овчилик йўлланмасисиз (ёввойи ҳайвонларни тутиш картчасисиз) умумий фойдаланишдаги йўлларда бўлиш.

Овчилик ҳўжаликлари кўриқлаш ходимларининг ўз лавозим мажбуриятларини бажараётганда хизмат қуроли билан овчилик ҳўжаликлари ҳудудда бўлиши ов қилиш ҳисобланмайди.

4-модда. Овчилик ҳўжалиги

Овчилик ҳўжалиги ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан оқилана фойдаланишга доир биотехник тадбирларни ўтказиш, ёввойи ҳайвонлар сонининг ҳисобини ҳамда туғилаётган ёввойи ҳайвонларнинг ҳисобини юритиш, шунингдек юридик ва жисмоний шахсларга овчилик хизматлари кўрсатиш билан боғлиқ фаолиятни амалга ошириш учун ов қилиш жойлари ҳудудда ташкил этилади.

5-модда. Овчи

Ҳақиқий овчилик гувоҳномасига эга бўлган жисмоний шахс, шу жумладан Ўзбекистон Республикасида вақтинча турган ва ов қилиш соҳасида хизматлар кўрсатиш тўғрисида шартнома тузган чет эллик фуқаро овчидир.
Овчилик ҳўжалигининг кўриқлаш ходими ўз лавозим мажбуриятларини бажараётганда овчи ҳисобланмайди.

6-модда. Ов қилиш ва овчилик ҳўжалиги соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари

Ов қилиш ва овчилик ҳўжалиги соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари қуйидагилардан иборат:
овчилик ресурсларининг ва ов қилиш жойларининг муҳофаза қилинишини, улардан оқилана фойдаланилишини, уларнинг сақланишини таъминлаш;
давлат дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;
давлат томонидан нормалар белгилаш;
овчилик туризмни ривожлантириш;
ов қилишнинг ҳамда овчилик ҳўжаликларини ривожлантиришга инвестициялар жалб қилиш учун қўлай шарт-шароитлар яратиш;
илмий-тадқиқот фаолиятини ривожлантириш;
давлат назоратини амалга ошириш;
халқаро ҳамкорликни ривожлантириш.

(Давоми 2, 3-бетларда).

ЎЗБЕКИСТОН – ЖАНУБИЙ КОРЕЯ:

ҲАМКОРЛИК ЮКСАЛМОҚДА

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари — инвестициялар ва ташқи савдо вазири Сардор Умурзоқов бошчилигидаги мамлакатимиз ҳукумати делегацияси 6 — 8 июль кунлари Корея Республикасида бўлиб, қатор музокаралар ўтказди.

Дастлабки учрашув Корея Республикаси ташқи ишлар вазири Кан Гён Ха билан бўлиб ўтди. Унда икки томонлама ҳамкорликнинг кенг қўламли масалалари, шунингдек, устувор йўналишлар бўйича шерикликни фаоллаштириш истикболлари муҳокама қилинди.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан дунёда коронавирус тарқалишига қарши курашда энг яхши натижага эришган давлатлардан бири, деб эътироф этилган Корея Республикасининг бу борадаги илгор амалиётини

►►

ПАНДЕМИЯДАН КУЧЛИ БЎЛИБ ЧИҚИШНИНГ БИРДАН-БИР ЙЎЛИ — КИЧИК БИЗНЕС ВА ТАДБИРКОРЛИККА ҚУЛАЙ МУҲИТ ЯРАТИШ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 8 июль куни ўтказилган видеоселектор йиғилишида ҳудудларда тадбиркорликни ривожлантириш ва бюджет тушумларини сўзсиз таъминлаш чора-тадбирлари муҳокама қилинди.

Пандемиядан кучли бўлиб чиқишнинг бир йўли — кичик бизнес ва тадбиркорликка қўлай муҳит яратиш, деди давлатимиз раҳбари.

Мураккаб шароитга қарамай, ушбу соҳани ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш бўйича зарур чоралар қўрилмоқда, лекин баъзи ҳудудларда бу борадаги ишлар қониқарли эмаслиги таъкидланди.

Карантин талабларининг юмшатилиши натижасида корхоналар фаолияти тикланди. Бироқ 69 мингта тадбиркорнинг фаолиятини жонлантириш кераклиги, жойлардаги раҳбарлар 9 ой якуни бўйича уларнинг камида 70 фоизини, йил якунига қадар тўлиқ қувват билан ишлашига масъул ва жавобгарлиги белгиланди.

Мамлакат миқёсидаги республика даражасидаги мутасаддиларга ҳудудларга бориб тушуши қамайган корхоналар билан тизимли ишни йўлга қўйиш вазифаси юклатилди.

Йиғилишда таъкидланганидек, тадбиркорлар карантин қоидаларига амал қилишда санитария ва ёнгин хавфсизлиги идоралари томонидан тушунарли ва бир-бирига зид талабларга дуч келмоқда. Шу боис тадбиркорларнинг мурожаатлари ва таклифлари асосида жорий тартибларни қайта кўриб чиқиш, оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармоқларда тушунарли шаклда аҳолига етказиш топшириғи берилди.

Ўтган йилда рўйхатдан ўтган тадбиркорларнинг, яъни янги бизнес субъектларининг 23 мингтаси ёки 24 фоизи бу-

гунги кунда фаолият кўрсатмапти. Масъул раҳбарлар улар билан мулоқот қилиши, тез фурсатларда уларни ишга тушириш чоралари кўрилиши белгиланди.

Бунда тадбиркорга кўпроқ шароит яратиш бериш, жумладан, электр, газ, сув таъминоти, йўл, кредит билан боғлиқ масалаларни ечиб бериш лозимлиги қайд этилди.

Фаолият бошлаётган кичик бизнесни қўллаб-қувватлашнинг мутлақо янги тизимини ишлаб чиқиш топшириғи берилди. Бунда тадбиркорни махсус курсларда ўқитиш, субъектнинг рўйхатдан ўтказиш, асбоб-ускуна сотиб олиш харажатларининг бир қисмига грант ажратиш назарда тутилди. Ушбу тизимнинг вертикал ижросини таъминлаш учун ҳозирда фақат республика даражасида фаолият юритаётган кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги ишини тумангача тушириш лозимлиги қайд этилди.

Хизмат кўрсатишни ривожлантириш учун энг қўлай, кўп ва юқори даромадли иш жойлари ташкил этиш мумкин бўлган 31 та ўрта шаҳарларда инфратузилмани яхшилаш, ер ресурслари ва бино-иншоотлардан тўғри фойдаланиш, режалаштириш, бошқарув ва жамоат транспортини тўғри ташкил этиш аҳоли даромади ўсишига кескин туртки беради.

Ушбу шаҳарларни хизмат кўрсатиш марказларига айлантириш, бунинг учун шаҳар раҳбарларига тизим яратиш ва

аниқ чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш топшириғи берилди.

Кейинги йилларда солиқ тизимини ислоҳ қилиш бўйича аниқ чоралар кўрилиши натижасида бизнес иштиёрида 2019 йилда 12 триллион сўм қолди, 2020 йилда яна 11 триллион сўм маблағ қолиши кутилмоқда. Энди янги вазифа, яъни «Солиқ идораси — тадбиркорга кўмакчи» тизимини йўлга қўйиш топшириғи берилди.

Шунингдек, 1 июлдан бошлаб илк мартаба тадбиркорларга қўшимча қиймат солигининг бир қисмини қайтариш механизми амалга киритилди. Ушбу янгилик орқали жорий йилнинг биринчи учинчи чорагида тадбиркорларга 700 миллиард сўмини айланма маблағ сифатида ўзида қолдириш имконияти яратилмоқда.

Шу муносабат билан, мутасаддиларга ушбу янги тизим имкониятларини тадбиркорлар эътиборига етказиш ва ижросини барча ҳудудда самарали ташкил этиш вазифаси юклатилди.

Президент жойларда ҳалигача тадбиркорларга ер ва бино-иншоотлар ажратишда қўллаб тўсиқлар мавжудлигини кўрсатиб ўтди. Буларни очиқ савдога, электрон аукционга чиқариш жараёнларини жонлантириш вазифаси қўйилди.

Соҳадаги ўзгаришларни одамлар сезиши керак, телевидение ва ижтимоий тармоқларда буни кенг ёритиб бориш зарур, деди Шавкат Мирзиёев.

Ў.А.

КАРАНТИН ЧОРАЛАРИ ЯНА КУЧАЙТИРИЛАДИ

Бунга нима сабаб бўлди?

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида Ўзбекистон Республикасида коронавируснинг кириб келиши ҳамда тарқалишининг олдини олиш юзасидан чора-тадбирлар дастурини тайёрлаш бўйича Республика махсус комиссияси томонидан матбуот анжумани ташкил этилди. Унда Соғлиқни сақлаш, Ички ишлар вазирликлари вакиллари, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузур-

даги Коронавирусга қарши кураш штаби аъзолари қатнашди.

Мамлакатимизда коронавирусдан зарарланмиш билан боғлиқ ҳолатлар сони 11 092 тага етди. Шу вақтгача беморларнинг 7 060 нафари касалликдан тузалиб чиққан, афсуски, 45 киши вафот этган. Айни вақтда шифохоналарда 3 987 бемор даволанмоқда. Ўзбекистонда эпидемиологик вазият кескинлашгани сабабли республика бўйича карантин чоралари яна кучайтирилади.

Республика махсус комиссияси қарорига кўра, 10 июлдан 1 августгача Ўзбекистонда автомобиль ҳаракатини чеклаш, вилоятлараро автотранспорт қатновларини тақиқлаш, буюм бозорлари ва буюмлар савдоси билан шуғулланувчи йирик дўконлар фаолиятини тўхтатиш, оилавий тўй ҳамда бошқа маросимлар, оммавий тадбирлар ўтказишни тақиқлаш ҳам кўзда тутилган.

►►

УЙДА ҚОЛИНГ!

Хасан ПАЙДОЕВ олган сурат.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ов қилиш ва овчилик хўжалиги тўғрисида

(**Давоми. Бошланishi 1-бетда.**)

7-модда. Давлат овчилик фонди

Табий эркинлик ҳолатида яшаётган, шунингдек ов қилиш жойларига, шу жумладан улар етиштирилган овчилик хўжалигидан ташқарига қўйиб юборилган ёввойи ҳайвонлар давлат мулкидир ва Давлат овчилик фондини ташкил этади.

Фермаларда, питомникларда, инкубаторларда, балиқчилик питомникларида ва ховуз хўжаликларида сақланаётган ва (ёки) етиштириладиган ёввойи ҳайвонлар Давлат овчилик фондига кирмайди ҳамда фермалар, питомниклар, инкубаторлар, балиқчилик питомниклари ва ховуз хўжаликлари қайси шахсларга тегишли бўлса, ўша шахсларнинг мулки бўлади.

Ёввойи ҳайвонлардан фойдаланиш ҳуқуқи барча тоифадаги ерлар ва сув объектиларига эгалик қилиш, улاردан фойдаланиш ҳамда уларни тасарруф этиш ҳуқуқидан ажратилгандир.

2-боб. Овчилик ресурслари ва ов қилиш жойлари

8-модда. Овчилик ресурслари

Ов қилиш мақсадида фойдаланиладиган ёки фойдаланилиши мумкин бўлган ёввойи ҳайвонлар, шунингдек ёввойи ҳайвонларнинг яшаш фаолияти маҳсулотлари овчилик ресурслари жумласига киради.

9-модда. Ов қилиш жойлари

Ов қилиш жойлари ов қилиш учун фойдаланиладиган ёки фойдаланилиши мумкин бўлган, ёввойи ҳайвонларнинг яшаш муҳити, бўлиш ва урчиш жойлари, уларнинг кўчиб ўтиш йўллари бўлган ерлар, сув объектлари ва урмонлардан иборат бўлади.

Ов қилиш жойлари ҳудудида қўйидагилар тақиқланади:
қишлоқ хўжалиги, мелиоратив, ўрмон хўжалиги ишларини ва бошқа ишларни ёввойи ҳайвонларнинг ноҳўд бўлишига олиб келадиган усулларда амалга ошириш;
ўзбошимчалик билан ёввойи қушларнинг туҳумларини йиғиш, уяларини вайрон қилиш, ёввойи ҳайвонларнинг уйчаларини, инларини ва бошқа уяларини бузиш, бундан ёввойи ҳайвонлар сонини тартибга солиш билан боғлиқ ҳоллар мустасно;
қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларда ҳамда бошқа тоифадаги ерларда қуриган дов-дарактларни ва уларнинг қолдиқларини илдизи билан ёқиш;

ёввойи ҳайвонларнинг яшаш муҳити, бўлиш ва урчиш жойларида, шунингдек уларнинг кўчиб ўтиш йўллари бўлган жойларда дов-дарактларни йўқ қилиб юбориш, қиёқ, қамиш ва ёввойи ҳолда ўсувчи бошқа ўсимликларнинг чакалакзорларини ёқиш.

Қўйидагилар ов қилиш жойларига кирмайди:
аҳоли пунктларининг ерлари;
соғломлаштириш, рекреация ва тарихий-маданий мақсадга мўлжалланган ерлар;

муҳофаза этиладиган табий ҳудудлар, агар уларнинг режимида ов қилиш назарда тутилмаган бўлса;
шаҳарлар атрофидаги яшил зоналар;
корхоналарнинг санитария-химоя зоналари;
сув олиш иншоотларининг химоя зоналари;
аэродромлар;
темир йўлларнинг химоя зоналари;
чегара олди минтақаси;

хосил йиғиштириб олингунига қадар қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлар;

тўғонлар, сув айирғичлар, кўприклар ёнидаги, балиқчилик питомниклари, ховуз хўжаликлари ва бошқа маданий балиқчилик хўжаликлари чегараларидаги участкалар, агар ушбу объектларни муҳофаза қилиш режимида ов қилишга доир тақиқ назарда тутилган бўлса.

10-модда. Овчилик ресурсларининг ва улар яшаш муҳитининг давлат мониторинги

Овчилик ресурсларининг ва улар яшаш муҳитининг давлат мониторинги овчилик ресурсларининг сони ҳамда популяцияси, уларнинг ёввойи ҳайвонлар турлари бўйича ўзгариши динамикаси ва уларнинг яшаш муҳити ҳолати устидан мунтазам кузатувлар тизимини ифодалайди.

Овчилик ресурсларининг ва улар яшаш муҳитининг давлат мониторинги Атроф-муит давлат мониторингининг бир қисmidир. Овчилик ресурсларининг ва улар яшаш муҳитининг давлат мониторинги маълумотлари овчилик ресурсларидан ҳамда уларнинг яшаш муҳитидан оқилона фойдаланишни таъминлаш, уларни сақлаб қолиш учун қўлланади.

11-модда. Овчилик ресурсларини ва ов қилиш жойларини муҳофаза қилиш

Овчилик ресурсларини ва ов қилиш жойларини муҳофаза қилиш қўйидагилар орқали амалга оширилади:
биологик хилма-хилликни сақлаш ҳамда ёввойи ҳайвонларнинг барқарор яшашини таъминлаш;
ёввойи ҳайвонлардан оқилона фойдаланиш ва уларни такрор қўпайтириш учун шарт-шароитлар яратиш;
гайрикўнуний ов қилишга (браконьерликка) қарши курашиш;
ёввойи ҳайвонларнинг яшаш муҳити, бўлиш ва урчиш жойларини, уларнинг кўчиб ўтиш йўллари муҳофаза қилиш;
ов қилиш муддатлариغا риоя этилиши ва тутиладиган ёввойи ҳайвонларнинг сони устидан назорат қилиш;
ов қилиш жойлари ҳудудида ёнгина қарши чоралар кўриш;
ов қилиш жойлари ҳудудида ерларни ҳайдаш ва дов-дарактларни кундақов қилишнинг олдини олиш;
сув объектларини сув ҳавзаларининг гидрологик ва гидрогеологик режими бўзилишига сабаб бўлиши мумкин бўлган номақбул ҳодисалардан муҳофаза қилиш.

12-модда. Ёввойи ҳайвонларнинг сонини ва тутиладиган ёввойи ҳайвонлари ҳисобга олиш

Ёввойи ҳайвонларнинг сонини ҳисобга олиш майдон бирлигига нисбатан ёввойи ҳайвонлар сонини аниқлаш мақсадида амалга оширилади. Ёввойи ҳайвонларнинг сонини ҳисобга олиш ягона услубиётлар бўйича ўтказилади ҳамда ов қилишни режалаштириш ва овчилик хўжалигини юритиш учун асос бўлади.

Овчилик хўжаликлари ҳудудида ёввойи ҳайвонларнинг сонини ҳисобга олишни овчилик хўжаликлари, шунингдек корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ўзларига бириктирилган ов қилиш жойлари ҳудудларида, табий сув ҳавзаларида, балиқчилик питомникларида ва ховуз хўжаликларида амалга оширади.

Тутиладиган ёввойи ҳайвонларни ҳисобга олиш тутилган ёввойи ҳайвонларнинг турлари бўйича сонини аниқлаш учун амалга оширилади ҳамда ов қилиш жойларининг махсулдорлигини ва ёввойи ҳайвонлар турларининг захираларини аниқлаш, келгусида ёввойи ҳайвонларни ўзининг яшаш муҳитидан ажратиб олишни режалаштириш учун асос бўлади.

Тутиладиган ёввойи ҳайвонларни ҳисобга олишни овчилик хўжаликлари, шунингдек корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ўзларига бириктирилган ов қилиш жойларининг ҳудудларида, табий сув ҳавзаларида, балиқчилик питомникларида ва ховуз хўжаликларида тутилган ёввойи ҳайвонларни овчилик хўжаликларининг махсус дафтарларида, шунингдек овчилик йўлланмаларидаги (ёввойи ҳайвонларни тутиш қарточкаларидаги) белгилар бўйича рўйхатдан ўтказиш орқали амалга оширади.

13-модда. Ёввойи ҳайвонларни такрор қўпайтириш

Ёввойи ҳайвонларни такрор қўпайтириш ёввойи ҳайвонларни сунъий равишда махсулдорроқ ҳолатда сақлаб туриш, ёввойи ҳайвонларнинг яшаш муҳити, бўлиш ва урчиш жойларини, уларнинг кўчиб ўтиш йўллари муҳофаза қилиш бўйича тадбирлар ўтказиш, шунингдек ҳайвонлар сув ичадиган жойларни барпо этиш ёки илгари мавжуд бўлганларни тиклаш, ихота ва озуқа экинларини экиш, ёввойи ҳайвонларни озиклантириш орқали амалга оширилади.

14-модда. Ёввойи ҳайвонларнинг сонини тартибга солиш

Ёввойи ҳайвонларнинг сонини тартибга солиш ёввойи ҳайвонларнинг сони даражасини ва популяцияси тузилмасини мақбул ҳолатда сақлаб туриш мақсадида амалга оширилади.

Ёввойи ҳайвонларнинг сонини тартибга солиш ёввойи ҳайвонларни тутиш (отиш, тутиб олиш), шунингдек ёввойи ҳайвонларнинг сонини қўпайтиришга, ёввойи ҳайвонлар ўртасида юкумли касалликлар тарқалишига қарши курашга қаратилган тадбирларни ўтказиш орқали амалга оширилади.

Ёввойи ҳайвонларнинг сонини тартибга солиш ёввойи ҳайвонларнинг бошқа турларига зарар етказилишини истисно этадиган, шунингдек ёввойи ҳайвонларнинг яшаш муҳити, бўлиш ва урчиш жойлари, уларнинг кўчиб ўтиш йўллари муҳофаза қилинишини таъминлайдиган усуллар билан амалга оширилиши керак.

Сони тартибга солиниши лозим бўлган ёввойи ҳайвонларнинг турлари ҳамда ёввойи ҳайвонларнинг сонини тартибга солиш бўйича тадбирларни ўтказиш усуллари Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси билан, ёввойи ҳайвонлар ўртасида юкумли касалликлар белгилари аниқланган тақдирда – Ўзбекистон Республикаси Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси билан келишувга биноан Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси томонидан белгиланади.

15-модда. Ёввойи ҳайвонларни тутишга доир квота

Ёввойи ҳайвонларни тутишга доир ҳар йилги квота ёввойи ҳайвонларнинг кўп миқдорда тутиладиган турларига, шунингдек ёввойи ҳайвонларнинг камёб ва оз сонли турларига нисбатан белгиланади. Ёввойи ҳайвонларни тутишга доир квота ёввойи ҳайвонлар сонини ҳисобга олиш ҳамда тутиладиган ёввойи ҳайвонларни ҳисобга олиш маълумотлари асосида белгиланади. Ёввойи ҳайвонларнинг кўп бўлмаган миқдорда тутиладиган оммавий турларига нисбатан квоталар белгиланмайди.

Келгуси йил учун ёввойи ҳайвонларни тутишга доир талабномалар жисмоний ва юридик шахслар томонидан жорий йилнинг 1 ноябридан 15 ноябрга қадар (қўшимча квота учун 1 апрелдан 15 апрелга қадар) Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасига топширилади.

Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ёввойи ҳайвонларни тутишга доир квота лойиҳасини таллабнамадан асосида тайёрлайди ва 25 ноябрга қадар (қўшимча квота учун 25 апрелга қадар) Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясига юборadi.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ёввойи ҳайвонларни тутишга доир квота лойиҳаси бўйича ҳулосани 5 декабрга қадар (қўшимча квота учун 5 майга қадар) Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасига тақдим этади.

Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси 10 декабрга қадар (қўшимча квота учун 10 майга қадар) бўлган муддатда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг ҳулосаси асосида ёввойи ҳайвонларни тутишга доир квоталарни тасдиқлайди, квотани тақсимлаш тўғрисида қарор қабул қилади ҳамда уни Қорақалпоғистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қўмитасига, вилоятлар ва Тошкент шаҳар экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бошқармаларига (бундан бўён матнда экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳудудий органилари деб юритилади) юборadi.

Ёввойи ҳайвонларни тутишга доир тасдиқланган квоталарга муювофик экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳудудий органлари 20 декабрга қадар (қўшимча квота учун 20 майга қадар) квоталарни берилган талабномаларга муювофик тақсимлайди ҳамда ҳайхонот дунёсидан фойдаланишга доир рўхсатномаларни беради.

Ёввойи ҳайвонларни тутишга доир ҳар йилги квота ҳамда қўшимча квота Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг расмий веб-сайтида эълон қилинади.

16-модда. Ёввойи ҳайвонларни тутиш учун ҳақ тўлаш

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ёввойи ҳайвонларни ов қилиш ҳақ тўлаш асосида амалга оширилади.

Тўловлар ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рўхсатномада кўрсатилган ҳар бир ёввойи ҳайвон учун киритилади. Тўловлар мазкур рўхсатномалар берилгәтганда киритилади.

Ёввойи ҳайвонларнинг тутиш нормалари белгиланмаган турлари, овда бўлиш кунларининг сонидан қатъи назар, тўловга муювофик миқдорда тутилади.

Ёввойи ҳайвонларни тутиш учун тўловлар миқдорлари ушбу Қонунга 1-иловага муювофик белгиланади.

3-боб. Овчининг ҳамда овчилик хўжалиklarининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

17-модда. Овчининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

Овчи:
ёввойи ҳайвонларнинг рўхсат этилган турларини ов қилишни белгиланган жойларда ва белгиланган муддатларда амалга ошириш;
қўлга киритилган ов маҳсулотини ўз ихтиёрига кўра тасарруф этиш;

ов қилиш, атроф-муҳитни ва табийй ресурсларни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга оширувчи органларнинг мансабдор шахсларидан ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатлар кўрсатилишини талаб қилиш ҳуқуқига эга.

Овчи:

ов қилишни амалга ошириш чоғида шахсини тасдиқловчи ҳужжатни, овчилик гувоҳномасини, ов қуролини сақлаш ва олиб юришга доир рўхсатномани, ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рўхсатномани, овчилик йўлланмасини (ёввойи ҳайвонларни тутиш қарточкасини) ёнида олиб юриш;

овчилик хўжалигининг ва ов қилишга рўхсат этиладиган ҳудуднинг чегараларини аниқ билиш;

ов қилишга рўхсат этиладиган ҳудуддан ташқарида ов қилишни амалга оширмаслиги;

ёввойи ҳайвонларни тутиш нормаларига ва ов қилиш муддатларига риоя этиши, ов қилишни ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рўхсатномада кўрсатилган жойларда амалга ошириш;

ов қилишни бошлаш олдидан овчилик йўлланмасида (ёввойи ҳайвонларни тутиш қарточкасида) ов қилиш бошланган сана тўғрисидаги устуни тўлдирishi;
ов қилиш тугагач, овчилик хўжалигидан ёки ов қилиш жойларидан чиқиб кетишдан олдин ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рўхсатномада тутилган ёввойи ҳайвонлар ҳақида белгилар қўйishi;
ов қилиш тугагач, овчилик йўлланмасини (ёввойи ҳайвонларни тутиш қарточкасини) ов натижалари тўғрисида белги қўйилган ҳолда, ўн кундан кечиктирмай қайтариш;
ёғнин хавфсизлиги талабларига риоя этиши;
маиший чикиндиларни тўхташ жойидан йиғиштириб олиши ва маиший чикиндиларни тўплаш жойларига олиб чиқиши;
ов қилиш, атроф-муҳитни ва табийй ресурсларни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга оширувчи органлар мансабдор шахсларининг талабига биноан тушунтиришлар бериши, ашёларни, ов қуролини ва транспорт воситаларини, қўлга киритилган ов маҳсулотини, шахсини тасдиқловчи ҳужжатларни, овчилик гувоҳномасини, ов қуролни сақлаш ва олиб юришга доир рўхсатномани, ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рўхсатномани, овчилик йўлланмасини (ёввойи ҳайвонларни тутиш қарточкасини) қўздан кечириш учун тақдим этиши;

ҳалқалари, микрочиплари, ёрликчалари, тамгалари бўлган ёввойи ҳайвонлар тутилганда ҳудудида ов қилиш амалга оширилган овчилик хўжалигига ёки экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳудудий органига улар тўғрисида ахборот тақдим этиши;
лавжалар, эълонлар, оҳурлар, ёйиб қўйилган қўшимча озуқалар, сунъий уяларга ва бошқа биотехник қўрилмаларга шикаст етказмаслиги, шунингдек ушбу Қонун 9-моддасининг иккинчи қисмида назарда тутилган бошқа ҳаракатлари содир этмаслиги;
ов қилишнинг хавфсизлик қоидаларини билиши ва уларга риоя этиши шарт.

18-модда. Овчилик хўжалиklarининг ҳуқуқлари

Овчилик хўжаликлари:
жисмоний шахсларга ёввойи ҳайвонларни тутишга доир олинган квоталар доирасида овчилик йўлланмаларини (ёввойи ҳайвонларни тутиш қарточкаларини) бериш;
юридик ва жисмоний шахслар билан ёввойи ҳайвонларни тутишга доир олинган квоталар доирасида ёввойи ҳайвонларни тутиш учун шартномалар тузиш;
ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рўхсатномага муювофик ов қилишни амалга оширишда қўлга киритилган ов маҳсулотини қайта ишлаш;

ов маҳсулотини тутишининг ёки қўлга киритишнинг қўнунийлигини тасдиқловчи ҳужжатлар, махсуллотга доир сифат сертификат мавжуд бўлган тақдирда, маҳаллий ихро этувчи ҳокимият органлари томонидан махсус ажратилган жойларда ов маҳсулотини реализация қилиш;

ёввойи ҳайвонларни табиата мослаштириш ёки улардан бошқа мақсадда фойдаланиш учун қўпайтириш;

фермаларда, питомникларда, инкубаторларда, ховуз хўжаликларида ва бошқа хўжаликларда сақланаётган ҳамда етиштирилган ёввойи ҳайвонлардан фойдаланиш;

гайрикўнуний ов қилишга (браконьерликка) қарши курашиш бўйича тадбирларда иштирок этиш, шу жумладан ов қилиш, атроф-муҳитни ва табийй ресурсларни муҳофаза қилиш қоидаларига риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга оширувчи органлар билан бириглашда иштирок этиш;

ов қилиш ва овчилик хўжалиги тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузувчиларга нисбатан далолатномалар тузиш, уларни экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳудудий органларига топшириш;

экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳудудий органларига ов қилишни ташкил этиш ҳамда амалга ошириш, шунингдек овчилик хўжалиklarини юритиш масалалари юзасидан таклифлар тақдим этиш ҳуқуқига эга.

19-модда. Овчилик хўжалиklarининг мажбуриятлари

Овчилик хўжаликлари:
ов қилиш ва овчилик хўжалиги тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига риоя этиши;
ёввойи ҳайвонларни ва ов қилиш жойларини муҳофаза қилиши;
ҳайхонот дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан оқилона фойдаланиш бўйича биотехник тадбирлар ўтказиши;
ёввойи ҳайвонлар сонининг ҳисобини юритиши;
тутиладиган ёввойи ҳайвонларнинг ҳисобини юритиши;
ёввойи ҳайвонларнинг такрор қўпайтирилишини таъминлаши;
ёввойи ҳайвонлар сонини тартибга солиш бўйича ёввойи ҳайвонлар айрим турларининг сонини уларнинг яшаш жойлари доирасида сақлаб туришга, қўпайтиришга ёки қамайтиришга қаратилган тадбирларни ўтказиши;
овчилик хўжалиги ҳудудида чегара устунлари, эълонлар ва кўрсаткичлар, овчилик хўжалиги тўғрисидаги тўлиқ ахборотни ўз ичига олган харита-схема ўрнатилишини таъминлаши;
ёғнин хавфсизлиги талабларига риоя этиши;
ёввойи ҳайвонларнинг эгасиз таналарини, уларнинг қисмларини ва ички эъзолари қўмилишини ташкил этиши, овчиларни бундай чикиндилар билан боғлиқ ишларни амалга оширишнинг белгиланган тартиби тўғрисида хабардор қилиши;
ов қилиш устидан назоратни амалга ошириши – овчиларда зарур ҳужжатлар мавжудлигини ва улар томонидан ушбу Қонуннинг 5-бобида назарда тутилган талабларга риоя этилишини текшириши;

овчилик йўлланмалари бланкаларини (ёввойи ҳайвонларни тутиш қарточкаларини) ҳисобга олиш, сақлаш, тўлдириш ва улардан фойдаланиш қоидаларига риоя этиши;
ҳар йили экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳудудий органларига овчилик хўжалигини юритиш билан боғлиқ ахборотни тақдим этиши;

овчилик хўжалигини юритиш жараёнида атроф-муҳитга етказилган зарарнинг ўрнини қоллаши;
ўз зиммасига олинган шартнома мажбуриятларини бажариши;
ёввойи ҳайвонларни ўзбошимчалик билан чаптиштиришга, қўчиришга ёки иклимга мослаштиришга йўл қўймаслиги;
овчилик хўжалиklarидан итларнинг тушмуқбоғларсиз, боғловсиз ёки ўралган майдончадан ташқарида сакланишига йўл қўймаслиги, бундан итлар билан ов қилиш ёки итларни овга ўргатиш мустасно;
экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш органларининг мансабдор шахсларини ов қилиш жойларининг, ёввойи ҳайвонлар ҳамда қайта ишланган ов маҳсулоти сақландиган, реализация қилинадиган объекتلарнинг ҳолатини ўрганиш учун монеликсиз киритиши шарт.

4-боб. Ов қилишни амалга ошириш

20-модда. Ов қилиш турлари

Ов қилиш турлари жумласига қўйидагилар киради:

спорт ва ҳаваскорлик мақсадида ов қилиш;
саноат мақсадида ов қилиш;
ўлжа олиш мақсадида ов қилиш;
ёввойи ҳайвонларни ярим эркин шароитларда ёки сунъий яратилган яшаш муҳитида сақлаш ва қўпайтириш мақсадида ов қилиш;
илмий, тиббий ва назорат ишларини амалга ошириш учун ов қилиш;
ёввойи ҳайвонларнинг сонини тартибга солиш мақсадида ов қилиш.

Спорт ва ҳаваскорлик мақсадида ов қилиш жисмоний шахслар томонидан ов маҳсулотини шахсий истеъмол қилиш мақсадида амалга оширилади.

Саноат мақсадида ов қилиш ов маҳсулотини тижорат мақсадида реализация қилиш учун амалга оширилади.
Ўлжа олиш мақсадида ов қилиш муайян белгиларига кўра баҳоланадиган ов ўлжаларини (мўйналар, шохлар, патлар, терилар, бош суякларини, қозиктишларни, бошқа ҳаётий органларни) олиш мақсадида амалга оширилади.

Ёввойи ҳайвонларни ярим эркин шароитларда ёки сунъий яратилган яшаш муҳитида сақлаш ва қўпайтириш мақсадида ов қилишга, башарти ёввойи ҳайвонларга ёпиқ маконда яшайдиган шароитлар яратилса, йўл қўйилади.

Илмий, тиббий ва назорат ишларини амалга ошириш учун ов қилиш ёввойи ҳайвонларни ўрганиш ҳамда сақлаб қолиш, шунингдек улар касалланганда, ноҳуд бўлиш, ўлат хавфи бўлган ҳолларда ва бошқа сабаблар тўғрйли ёввойи ҳайвонларга ёрдам кўрсатилишини ташкил этиш мақсадида амалга оширилади.

Ёввойи ҳайвонларнинг сонини тартибга солиш мақсадида ов қилиш ёввойи ҳайвонларнинг сони даражасини ва популяцияси тузилмасини мақбул ҳолатда сақлаб туриш, шунингдек ўта хавфли инфекциялар тарқатувчилари бўлган ҳайвонларга қарши курашиш учун амалга оширилади.

21-модда. Ов қилиш қуроллари ва усуллари

Ов қилиш:
ов қуролидан;
овчи зотиға мансуб итлардан, бошқа овга ўргатилган ҳайвонлар ва қушлардан (овчилик гувоҳномасида тегишли қайд мавжуд бўлган тақдирда);
ёввойи ҳайвонларни тирик ҳолда тутиб олиш учун тўрлар ва тузоқлардан (ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рўхсатномада тегишли белги мавжуд бўлган тақдирда);
миноралардан фойдаланган ҳолда амалга оширилиши мумкин.

Ов қилиш амалга ошириладиган ов қуролларидан фойдаланилган ҳолдаги усуллар ва ҳаракатлар маъмуи ов қилиш усулларидир.

Ёввойи ҳайвонларни тутишда ов қуролларининг қуйидаги турларидан фойдаланиш тақиқланади:
ўзюрат қуроллардан;
камонлар, арбалетлар ва найзалардан, бундан ов қуролларидан ёввойи ҳайвонларни иммуобилизация қилиш (химираламайдиغان қилиб қўйиш) ҳамда тамга қилиш билан боғлиқ илмий, тиббий ва назорат ишларини амалга ошириш учун фойдаланиш мустасно;
сиртмоқлардан;
илгалқардан;

тўқели ёввойи ҳайвонлар учун қопқонлардан;
тўрлардан.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ов қилиш ва овчилик хўжалиги тўғрисида

(Давоми. Бошланши 1, 2-бетларда).

5-боб. Ов қилиш соҳасидаги рухсат берувчи ҳужжатлар

28-модда. Овчилик гувоҳномаси

Овчилик гувоҳномаси муомалага лаёқатли, ўн саккиз ёшга тўлган, овчилик минимуми бўйича синов имтиҳонини топширган жисмоний шахсларга овчилар жамоат бирлашмалари томонидан берилади.

Овчилик гувоҳномасида тўланган аъзолик бадаллари ва давлат божى ҳақидаги маълумотлар, шунингдек ов қуроли ҳамда унинг ўқ-дорилари рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги маълумотлар бўлиши керак. Овчилик гувоҳномаси тегишли давр учун аъзолик бадаллари тўланганлиги ҳақидаги белги мавжуд бўлган тақдирда ҳақиқий деб топилади.

29-модда. Ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рухсатнома

Ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рухсатнома экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳудудий органлари томонидан ёввойи ҳайвонларни тутишга доир тасдиқланган квоталарга мувофиқ, рухсатнома берилганлиги учун тўлов киритилганидан кейин берилади.

Ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рухсатномада куйидагилар кўрсатилади:
жисмоний шахснинг фамилияси, исми ва отасининг исми ёки юридик шахснинг номи;
ов қуролини сақлаш ва олиб юришга доир рухсатноманинг рақами (жисмоний шахслар учун);
овчилик гувоҳномасининг рақами (жисмоний шахслар учун);
ов қилиш тури;
ов қилишга рухсат этиладиган ҳудуд;
ёввойи ҳайвон турининг номи;
тутиш учун рухсат этилган ёввойи ҳайвонларнинг сони;
ов қилиш мuddати;
ёввойи ҳайвонларни тутиш жойи (жисмоний шахслар учун);
рухсатнома бериш асоси.
Ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рухсатнома унинг амал қилиш мuddати тугагач (ўн кун ичнда), рухсатномани берган экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳудудий органига тутилган ёввойи ҳайвонлар ҳақидаги ҳисобот билан бирга қайтарилади.

30-модда. Камбё ва йўқолиб бораётган ёввойи ҳайвонлар турларини табиий яшаш муҳитидан ажратиб олишнинг алоҳида тартиби

Ўзбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган камбё ва йўқолиб бораётган ёввойи ҳайвонлар турларини табиий яшаш муҳитидан ажратиб олишга ушбу Қонун қоидаларига мувофиқ алоҳида тартибда.
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг хулосаси инобатга олинган ҳолда ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори асосида Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси томонидан бериладиган рухсатнома бўйича йўл қўйилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган ёввойи ҳайвонларни табиий муҳитдан ажратиб олишга доир рухсатномада куйидагилар кўрсатилади:

жисмоний шахснинг фамилияси, исми ва отасининг исми ёки юридик шахснинг номи;
ёввойи ҳайвонларни тутиш максaди;
овчилик гувоҳномасининг рақами (жисмоний шахслар учун);
ов қилишга рухсат этиладиган ҳудуд;
ёввойи ҳайвон турининг номи;
табиий муҳитдан ажратиб олиш рухсат этиладиган ёввойи ҳайвонларнинг сони;
ов қилиш мuddати;
рухсатнома бериш асоси.
Ўзбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган ёввойи ҳайвонларни табиий муҳитдан ажратиб олишга доир рухсатнома унга экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳудудий органининг белгиси қўйилганидан кейин ҳақиқий бўлади.
Ўзбекистон Республикасининг Қизил китобига киритилган ёввойи ҳайвонларни табиий муҳитдан ажратиб олишга доир рухсатнома унинг амал қилиш мuddати тугагач (ўн кун ичнда) Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасига ажратиб олинган ёввойи ҳайвонлар ҳақидаги ҳисобот билан бирга қайтарилади.

31-модда. Овчилик йўлланмаси (ёввойи ҳайвонларни тутиш карточкаси)

Овчилик йўлланмаси (ёввойи ҳайвонларни тутиш карточкаси) ёввойи ҳайвонларни тутишга доир олинган квоталар асосида берилади ва унинг эгасига мавсумий ёки бир маргалик овни амалга ошириш ҳуқуқини тақдим этади.

Овчилик йўлланмаси (ёввойи ҳайвонларни тутиш карточкаси):
овчилик хўжалиқларининг ерларида – овчилик хўжалиқларининг эгалари бўлган юридик шахслар томонидан;

Олий Мажлис Сенати

Ўзбекистон сил касаллигига қарши курашиш бўйича катта тажрибага эга

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти маълумотларига кўра, сил касаллиги ҳали ҳам дунёдаги энг кўп тарқалган юқумли хасталиқлардан ҳисобланади. Биргина 2018 йилнинг ўзида 10 миллион киши ушбу касалликка чалинган ва 1,5 миллион одам у туфайли вафот этган. Мазкур рақамларнинг ўзбек ва масалга бефарқ қараб бўлмаслигини кўрсатади.

Куни кеча Фарбий Европада силга қарши курашиш бўйича Миллий Қокус ма-лақатлари аъзоларининг онлайн минтақа-вий йиғилишида COVID-19 инфекцияси ва унинг бошқа юқумли касаллиқлар, хусус-ан, силга таъсири муҳокама қилинди.
Унда Олий Мажлис Сенати аъзоси Орал Атаназов иштирок этди.

Табрибда коронавирүс пандемиясининг тарқалиши ва бутун дунё бўйлаб инсон саломатлигига жиддий таҳид кўчайиб бо-раётгани, фуқароларнинг фаровонлигига пулур етаётгани, шунингдек, иктисодийта салбий таъсири хусусида атрофчиқа сўз юритилди. Бу ҳолат, ўз навбатида, сил ка-саллиги бўйича дастурларни мопиялашти-ришда муайян қийинчиликни келтириб чиқариши мумкинлигига эътибор қаратилди.

Сенатор О. Атаназовга мамлакатимиз-нинг бу борадаги муваффақиятли тажри-баси тўғрисида маълумот берди. Хусусан, Ўзбекистон Жаҳон соғлиқни сақлаш та-шкилотининг Европа минтақасидаги 53 та мамлакат орасида сил касаллиги бўйича миллий дастурни амалга ошириш бора-сида иккинчи ўринни эгаллагани қайд этилди.

Табиийки, ушбу ютуқлар ўз-ўзидан бўлиб қолгани йўқ. Бунинг замирида ўз вақтида қабул қилинган меъёрий ҳужжат-лар ва давлат дастурлари ҳаётга изчил татбиқ этилаётгани ҳамда соҳага алоқа-дор халқаро ҳамкорлик тобора кучайиб бо-раётгани каби омиллар муассамдир.
Онлайн мулоқотда сил касаллигига ча-линган беморлари ижтимоий қўллаб-қув-ватлашни кучайтириш, болалар ва ўсим-ларда, айниқса, Оролбўйи минтақаси аҳолиси ўртасида мазкур хасталиқни эрта аниқлашни янада яхшилаш масалалари ҳам муҳокама қилинди.

Олий Мажлис Сенати

Суд-ҳуқуқ соҳаси ривожида парламентнинг ўрни қандай бўлиши керак?

Яқинда “Илм, маърифат ва рақамли иктисодиёт йили” Давлат дастурини жамоатчилик ўртасида кенг ёритиш мақсадида “Тараққиёт стратегияси” маркази ҳамкорлигида ташкил қилинган онлайн давра суҳбатига шу масала кўрилди.

Унда Олий Мажлис Сенати аъзолари, суд-ҳуқуқ соҳаси бўйича маҳаллий ҳамда хорижий экспертлар, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Табрибда Олий Мажлис Сенатининг Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш қўмитаси раиси ўринбосари Шўхрат Қўлиев суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилишда парла-мент роли, қонунларни такомиллаштириш каби ма-салаларга алоҳида эътибор қолверса, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари ҳамда Сенати аъзолари ўзлари сайланган ҳудудларда

Чиқинди полигонлари фаолияти назоратга олинди

Жорий йилнинг 1 июль куни мамлакатимиз интернет нашрларидан бирида “Урганч тумани аҳолиси чиқинди полигонининг бадбўй туғуни ва сассиқ хиддан азият чекмоқда” сарлавҳали материал эълон қилинган, унда аҳолининг шу бўйича мурожаати баён этилган эди.

Ана шу мурожаат Олий Маж-лис Сенатининг Аграр, сув ҳўжа-лиги масалалари ва экология қўмитаси раиси Баҳодир Тожев ҳамда бир қатор тегишли идо-ралар масъуллари ва Қўлобод маҳалласи аҳолиси иштироки-

Келишув комиссияси ййғилишида келишувга эришилди

Олий Мажлис Сенатининг иккинчи ялли мажлисида “Халқаро тижорат арбитражи тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонуни рад этилган ҳамда юзага келган келишмовчиликларни бартараф этиш мақсадида келишув комиссияси тузилган эди.

Яқинда мазкур комиссиянинг видеоконфе-ренсалоқа тарзида ййғилиши бўлиб ўтди. Унда келишув комиссияси аъзолари, яъни Олий

давлат ўрмон фонди участкаларида – Ўзбекистон Республикаси ўрмон хўжалиги давлат қўмитасининг ўрмон-овчилик хўжаликлари томонидан;

ўзларига бириктирилган овчилик хўжалиқларининг ерларида – хусусий овчилик хўжаликлари ва якка тартибдаги тадбиркорлар томонидан;

ўзларига бириктирилган овчилик хўжалиқларининг ерларида, шунингдек бошқа ов қилиш жойларининг ҳудудида, ўзлари ушбу ҳудудларда ёввойи ҳайвонлар сонини ҳисобга олишни амалга ошириши шарти билан, – овчилар жамоат бирлашмалари томонидан берилади.

Овчилик йўлланмаси (ёввойи ҳайвонларни тутиш карточкаси) уни олганлик учун тўлов киритилганидан кейин берилади.

Овчилик йўлланмасида (ёввойи ҳайвонларни тутиш карточкасида) қўйидагилар кўрсатилади:
жисмоний шахснинг фамилияси, исми ва отасининг исми;
ов қуролини сақлаш ва олиб юришга доир рухсатноманинг рақами;

овчилик гувоҳномасининг рақами;
рақами ва берилган санаси;
овчилик хўжалиқининг номи;
ов қилишга рухсат этиладиган ҳудуд;
ёввойи ҳайвон турининг номи;
тутиш учун рухсат этилган ёввойи ҳайвонларнинг сони;
ов қилиш мuddати;
ов қилиш тури;
овчилик йўлланмасининг (ёввойи ҳайвонларни тутиш карточкасининг) нархи.

Ов қилишни амалга ошириш вақтида овчи овчилик йўлланмасида (ёввойи ҳайвонларни тутиш карточкасида) тутилган ёввойи ҳайвонлар тўғрисида белгилар қўйди. Овчилик йўлланмаси (ёввойи ҳайвонларни тутиш карточкаси) ов қилиш тугаганидан кейин ўн кун ичнда овчилик хўжалигига қайтарилади.

Овчилик йўлланмалари (ёввойи ҳайвонларни тутиш карточкалари) берилганлиги учун тўлов микдори овчилик хўжаликлари томонидан белгиланади.

6-боб. Овчилик хўжалигини юритиш

32-модда. Овчилик хўжалигини юритиш ҳуқуқи

Ёввойи ҳайвонларни муҳофаза қилиш ва улардан оқилона фойдаланиш, муҳофаза ҳамда такорр кўпайтириш тадбирларини ўтказиш билан боғлиқ хўжалик фаолиятини илмий-ассосланган тарзда режалаштириш ва амалга ошириш овчилик хўжалигини юритишдир.

Овчилик хўжалигини юритиш ҳуқуқи юридик ёки жисмоний шахслар томонидан ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартнома, агар ов қилиш жойлари ўрмон фонди ерларида жойлашган бўлса, Ўзбекистон Республикаси ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси билан ёки агар ов қилиш жойлари ўрмон фонди таркибига қирмайдиган ерларда жойлашган бўлса, Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси билан имзоланган кундан эътиборан юзага келади.

Овчилик хўжалигини овчилар жамоат бирлашмалари томонидан юритиш техник-иктисодий асоснома ҳамда агар ов қилиш жойлари давлат ўрмон фонди участкаларида жойлашган бўлса, Ўзбекистон Республикаси ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси билан ёки агар ов қилиш жойлари давлат ўрмон фонди таркибига қирмайдиган участкаларда жойлашган бўлса, Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси билан тузилган ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартнома асосида амалга оширилади.

Техник-иктисодий асоснома материалларининг формати ҳамда жойларини бериш тўғрисидаги шартнома овчилик хўжалиқларини юритишнинг комплекс тадбирларини амалга ошириш, шунингдек овчилик ресурсларидан оқилона, барқарор фойдаланишга, уларни муҳофаза қилишга, такорр кўпайтиришга ҳамда бириктирилган ов қилиш жойларининг ҳудудини овчилик хўжалигини юритиш учун яроқли ҳолатда сақлаб туришга қаратилган жорий ва истиқболдаги режалаштиришни ривожлантириш бўйича ишларни ташкил этиш ҳамда юритиш учун асосий норматив-техник ҳужжатлардир.

Овчиларнинг жамоат бирлашмаларига овчилик хўжалигини юритиш ҳуқуқи:

ов қилиш жойларининг ҳолати тўғрисидаги ахборот ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг илмий-тадқиқот муассасалари ва унинг минтақа-вий бўлиmlари, шунингдек олий таълим муассасаларининг биолог-мутахассислари томонидан ўтказилган ёввойи ҳайвонлар сонини ҳисобга олиш материаллари;
ҳудудида овчилик хўжалигини тузиш режалаштирилаётган ер эгаларининг ёки ердан фойдаланувчиларнинг розилиги асосида берилади.

Техник-иктисодий асоснома материалларининг формати ҳамда намунавий шартноманин шакли Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси томонидан ишлаб чиқилди ва тасдиқланди.

Овчилик хўжалигини юритиш ҳуқуқини бериш ер эгаларидан ёки ердан фойдаланувчилардан ерларни олиб қўймаган ҳолда амалга оширилади.

ҳитни муҳофаза қилиш бош-

қармаси ҳузурида шу каби сал-бий ҳолатларнинг олдини олиш-га иктисослаштирилган махсус комиссия тузилди.
Ўз навбати-да, мутасаддиларга вилоятда-ги барча қичинди полигонлари-ни зудлик билан санитария талаблари асосида тартибга келтириш кераклиги ўқтирилди.
Шунингдек, фуқаролар то-монидан мурожаатда қайд этилган ҳудуддаги ички зовур-ни таъмирлаш ҳамда аҳолига қулайлик яратиш мақсадида кўприк барпо қилиш масаласи бўйича Чапқирғоқ Амударё ИТХБ ҳузуридаги Мелиоратив экспедициясига кўрсатмалар берилди.

Мазкур масала ҳам Олий Мажлис томонидан назоратга олинди.

Мажлис палаталари аъзолари, Савдо-саноат палатаси вакиллари ва бошқа мутасадди идоралар мутахассислари қатнашди.
Ййғилишда Олий Мажлис Сенати Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш қўмитаси тақлифлари муҳокама қилинди.
Шунингдек, мазкур қонун матни юзасидан бир қатор масалалар бўйича парла-мент аъзолари келишувга эришди.

33-модда. Овчилик хўжалигини юритиш ҳуқуқини тугатиш

Овчилик хўжалигини юритиш ҳуқуқи куйидаги ҳолларда тугатилади:
овчилик хўжалигини юритиш ҳуқуқидан ихтиёрий равишда воз кечилганда;

овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартноманин амал қилиш мuddати тугаганда;
овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартнома мuddатидан илгари бекор қилинганда.

34-модда. Овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартнома

Овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартнома уч йилдан ўн йилгача бўлган мuddатга тузилади. Шартнома ушбу Қонун 32-моддасининг иккинчи қисмида кўрсатилган шахслр ҳамда тасарруфидо ов қилиш жойлари бўлган давлат органлари ўртасида тузилади.

Овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартноманинг асосий қоидалари куйидагилардан иборат:

овчилик хўжалиқининг номи;
юридик шахснинг номи ва реқвизитлари;
жисмоний шахснинг паспорт маълумотлари;
шартноманин амал қилиш мuddати;
овчилик хўжалиқининг жойлашган ери, чегаралари ва майдони, шу жумладан биотоплар бўйича – тоғлар, қўл, ўрмон ёки сув билан қопланганлиги тўғрисидаги маълумотлар;
ов қилиш жойлари ҳудудида яшаётган ёввойи ҳайвонлар турларининг шартномани тузиш санасидаги сони ҳақидаги маълумотлар;

ов қилиш учун ёпиқ бўлган такорр кўпайтириш участкасининг тавсифи (овчилик хўжалиги умумий майдонининг камида 10 фоизи);
шартномани тузган шахснинг ушбу Қонуннинг 19-моддасида назарда тутилган мажбуриятлари;

давлат органининг шартномани тузган шахсга ёввойи ҳайвонларни тутишга доир рухсатномани бериш мажбурияти;
тарофларнинг шартнома шартларини бажармаганлик ёки лозим даражада бажармаганлик учун жавобгарлиги;
чегаралари, бориш йўллари, такорр кўпайтириш участкасининг, кордонлар ҳамда бошқа иншоотлар ва объектларнинг жойлашуви кўрсатилган ҳолда овчилик хўжалиги ҳудудининг харита-схемаси;
овчилик хўжалигини юритиш чоғида ов қилиш жойларидан фойдаланганлик учун ҳақ тўлаш микдори;
шартномани мuddатидан илгари бекор қилиш асослари.

Овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартноманин намунавий шакли, шунингдек овчилик хўжалигини юритиш чоғида ов қилиш жойларидан фойдаланганлик учун ундириллагидан ҳақ микдори Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади.

35-модда. Овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартномани мuddатидан илгари бекор қилиш

Овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартномани мuddатидан илгари бекор қилиш асослари куйидагилардан иборат:

тарофларнинг келишув;
овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисида ўзи билан шартнома тузилган юридик шахснинг тугатилганлиги;

овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисида ўзи билан шартнома тузилган жисмоний шахс бўлган тадбиркорлик субъекти давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳноманин амал қилиши тугатилганлиги;

овчилик хўжалиқини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисида ўзи билан шартнома тузилган жисмоний шахс бўлган тадбиркорлик субъектининг вафот этганлиги, белгиланган тартибда муомала лаёқати чекланганлиги, муомалага лаёқатсиз деб топилганлиги;

овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартнома тузилган кундан эътиборан овчилик хўжалиқининг бир йилдан ортиқ вақт юритилмаганлиги;

овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартномада белгиланган тўлов мuddати ўтгач тўловнинг (кетма-кет икки мартадан зиёб) киритилмаганлиги;
овчилик хўжалигини юритишнинг тўлиқ ёки қисман тўхтатиб туришга сабаб бўлган қоидабузарликларнинг белгиланган мuddатда овчилик хўжалиги томонидан бартараф этилмаганлиги;
овчилик хўжалигини юритиш учун ов қилиш жойларини бериш тўғрисидаги шартномада кўрсатилган шартларнинг мунтазам равишда (бир йил давомида икки мартадан ортиқ) бузилганлиги;
ҳайвонот дунёсидан белгиланмаган мақсадда фойдаланганлиги;

овчилик хўжалигини юритиш ҳуқуқи ўзбошимчалик билан бошқа шахсга берилганлиги.

36-модда. Ов қилиш ва овчилик хўжаликлари тўғрисидаги ахборот базаси

Ов қилиш ва овчилик хўжаликлари тўғрисидаги ахборот базаси янгилаб туриладиган куйидаги маълумотларни ўз ичига олиши керак:

овчилик хўжаликлари тўғрисидаги;
ов қилиш тақикланган жойлар ҳақидаги;
ёввойи ҳайвонларни тутишга доир ажратилган квота тўғрисидаги;
овчилик хўжалигига ва инсоннинг хўжалик фаолиятига зарар етказувчи деб эътироф этилган ёввойи ҳайвонлар ҳақидаги;
муайян ов қилиш жойларида ов қилиш учун тақиқ белгиланганлиги тўғрисидаги;
ёввойи ҳайвонларнинг айрим турларига нисбатан ов қилиш учун тақиқ белгиланганлиги ҳақидаги;
муайян жинсдаги ва ёшдаги ёввойи ҳайвонларга нисбатан ов қилиш учун тақиқ белгиланганлиги тўғрисидаги.

Ов қилиш ва овчилик хўжаликлари тўғрисидаги ахборот базаси Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг расмий веб-сайига жойлаштирилади.

7-боб. Яқунловчи қоидалар

37-модда. Зарарнинг ўрнини қошлаш

Юридик ҳамда жисмоний шахслар ов қилиш ва овчилик хўжалиги тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг бузилиши туфайли етказилган зарарнинг ўрнини қонун ҳужжатларига белгиланган тартибда қошлаш шарт.

Зарарнинг ўрни қопланиши айбдор шахсларни қонунга мувофиқ жавобгарликдан озод этмайди.

38-модда. Низоларни ҳал этиш

Ов қилиш ва овчилик хўжалиги соҳасидаги низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

39-модда. Ов қилиш ва овчилик хўжалиги тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Ов қилиш ва овчилик хўжалиги тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

40-модда. «Ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига қўшимча ва ўзгартиш киритиш

Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 26 декабрда қабул қилинган **«Ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисида»**ги 545–1-сонли Қонунининг (Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 9 сентябрда қабул қилинган УРҚ–408-сонли Қонуни тахририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2016 йил, № 9, 273-модда; 2017 йил, № 9, 510-модда; 2018 йил, № 4, 224-модда; 2019 йил, № 1, 1-модда, № 8, 470-модда) **2-моддасига** куйидаги қўшимча ва ўзгартиш киритилсин:
қуйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:
«Ов қилишни амалга оширишнинг ҳамда овчилик хўжалигини юритишнинг ўзига ҳок хусусиятлари ов қилиш ва овчилик хўжалиги тўғрисидаги қонун ҳужжатлари билан тартибга солинади»;
иккинчи қисм учинчи қисм деб ҳисоблансин.

41-модда. Ушбу Қонуннинг ижросини, етказилишини, моҳияти ва аҳамияти тушунтирилишини таъминлаш

Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси ўрмон

